

VĚSTNÍK

Praha 26. června 2013

Ročník VI., Číslo 6

ZAMYŠLENÍ

Existuje jedno téma, které kdykoliv je nastoleno, vyvolává vždy emoce na obou stranách diskuze a tím je politika.

Přestože se snažíme těmto tématům vyhnout, politika je všudypřítomná a řada ekonomických událostí i firem, kterým se zde věnujeme jsou politikou ovlivněny, tedy zpravidla negativně. Není divu, že jedním z obvyklých témat v našich hospodách je kromě sportu politika. Každý v naší zemi ví, jak řídit stát, co by měl ten či onen politik udělat a hlavně jak by se vším zatočil, kdyby tam byl. Podobné pivní tlachání je rozšířené, protože v naší zemi je dostatek hospod a lidí věnující se tomuto, téměř národnímu sportu.

Nelze se tak divit, že taková masa lidí si zvolí do svého čela člověka, který se chová podobně a považuje se za spasitele, který všem nejlépe ukáže jak se vládně. On má totiž kromě oněch siláckých řečí, ještě něco navíc oproti těm hospodským tluchubům. To něco je moc.

Moc je velmi zvláštní skupenství, které může být rozbito napadř' získá-li jí jedinec, který s ní nedovede zacházet. Děsivější je naopak opačný případ, kdy se moci ujme někdo, kdo s ní dovede zacházet, ale pro své ambice jí zneužije, dalo by se říci dokonce znásilní. Smutné je to o to víc když jde o člověka v podstatě inteligentního, který pozoruje jen svůj osobní cíl, navíc podporovaný různými našeptávači.

Bohužel právě takového stavu se dožila naše politika, která silně připomíná dříve rozšířený způsob vládnutí. Možná, že to dělá odtržení od reality uzavřením v temných komnatách, navíc prosycených kouřovým a lihovým oparem, možná ta moc hradu, který stojí vysoko nad naší metropolí a vytváří dojem všemocnosti a zdánlivého nadhledu. Ono zdání klame, stejně tak jako nedaleké zrcadlové bludiště, které vytváří iluze něčeho co normálně nevidíme. Škoda, že bludiště, které mají obyčejní lidé v sobě, neumožnilo vidět o kousek dál než lednovou volbu, kdy se zdánlivě sympatičtější kandidát prodral ke své pozici. Dnes již možná někteří litují své volby, ale ta se už nedá změnit. O to horší je, pokud si druhá strana stále myslí, že udělala to nejlepší co mohla. Můžeme se utěšovat tím, že národ vydržel tři sta let útlaku Habsburků, 42 let poroby dělnickou lůzou a tak pouhé pětileté období přežije bez nutnosti ohnout páteř.

Praha, 26. června 2013

V té souvislosti je dobré vzpomenout na červnové dny před 165 roky. Tehdy možná vznikly základy české politiky a vytryskla naše mentalita neustále být s něčím nespokojen. Ve dnech 2.-12. června 1848 se sešel Slovanský sjezd v Praze, který za účasti mnoha slovanských národů chtěl prosadit a definovat postavení Slovanů v Rakousku. V čele sjezdu stanul František Palacký, významně se na něm podílel i Karel Havlíček Borovský.

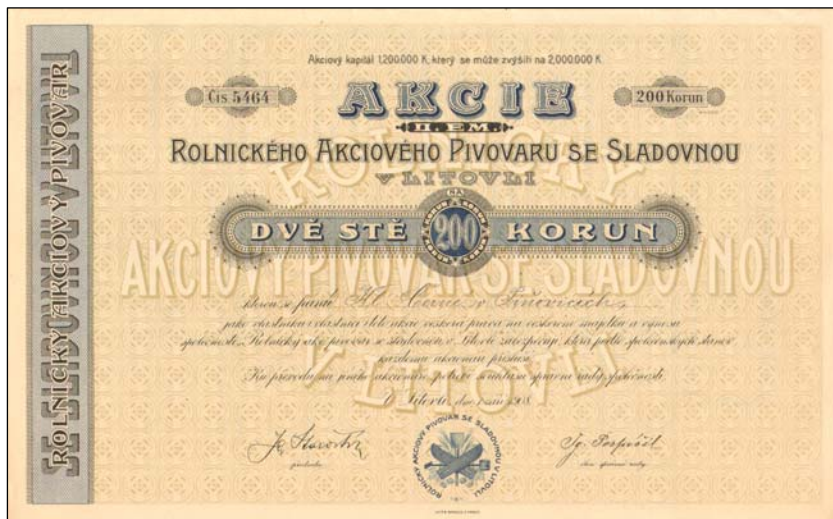
Jaro asi vždy podněcuje novou sílu všem organismům, která se snaží nějak se prodat z duše na povrch. Historie se zdá se opakuje. V době sjezdu se radikální studenti střetli s armádou, která revoltu tvrdě potlačila. Politika jara 1968 také narazila, ale zásah byl mnohem silnější a na dlouhou dobu.

Je tedy jen otázkou, zda i jarní snahy roku 2013 také něco zastaví. Je však nutné vše dělat jen cestami, které jsou možné, aby se u nás nestalo to, čemu se říká arabské jaro. Naštěstí krvavou politiku zde zatím nemáme. Nicméně plíživá politika, proti které se jen občas zaprotestuje, také není cestou. Takovou zdánlivě neškodnou cestu jsme si zažili a připomínáme si jí vždy koncem února. Do té doby také ten, který stanul v čele neměl na rukou krev.

Nicméně si musíme přiznat, že nelze srovnávat nesrovnatelné. Doba i lidé a jejich charakter se prostě liší. Co bylo nemyslitelné v polovině 19. století, je dnes samozřejmostí a asi bychom se hodně divili, co bude možné za 50 let.

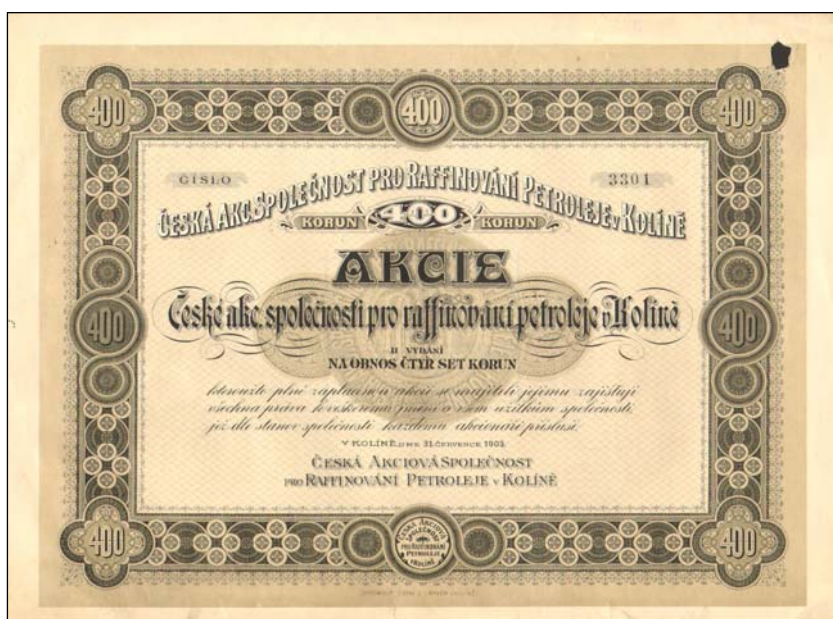
NOVINKY

A2291 - Rolnický akciový pivovar se sladovnou v Litovli, akcie na 200 K, II. emise 1. 9. 1908

A2304 - Trnavská sladovňa M. Treumann a syn, 20 akcií po 1.000 Kč, emise 1. 7. 1923

A2315 – Česká a.s. pro rafinování petroleje v Kolíně, akcie na 400 K, emise 31. 7. 1903
tisk provedl Chromolit. ústav. J. L. Bayer v Kolíně.

Je konec června a právě skončila jarní sezóna aukcí, kde se objevila řada nových položek z nichž některé se nám podařilo získat do našich sbírek. Naše sbírky jsou doplňovány průběžně a to jak akciemi, tak dalšími dokumenty jako pohlednice, pasy, losy, ale třeba i plakáty apod. Přesto dnes zůstaneme jen u akcií.

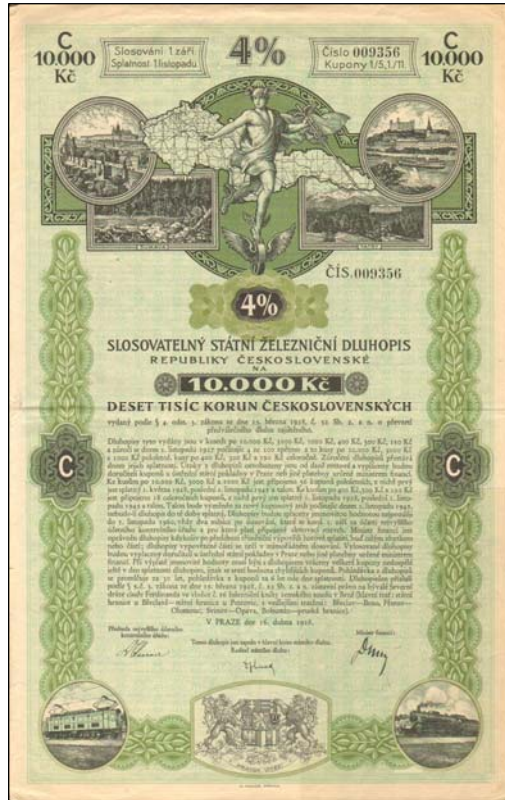
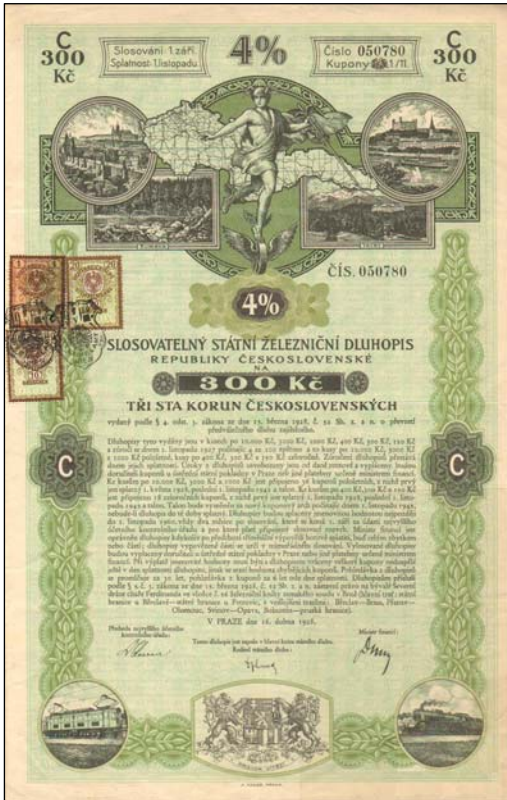
Před pěti roky vyšel katalog papírů z oboru pivovarů a sladoven. Ve své době obsahoval všechny dostupné obrázky akcií, stejně jako informace. Jak šel čas, podařilo se v archívech zpřístupnit celou řadu do té doby nepřístupných fondů, kde se objevily i cenné informace. I mezi lidmi se občas objeví nějaký nový kousek, který v katalogu byl do té doby veden jako neznámý. Mezi takovými patří Rolnický akciový pivovar se sladovnou v Litovli, který celkem vydal čtyři emise akcií. Při vydání katalogu byla známa podoba druhé (PA0214) a čtvrté emise (PA0217) a té jen v černobílé kopii. Emisi značenou jako III., z roku 1912 se nám podařilo získat před dvěma roky. Až nyní se objevila II. emise (PA0216) vydaná 1. září 1908. Nyní tedy chybí jen zakládací emise z roku 1893 na 100 zl., aby byla emisní činnost pivovaru zmapována kompletně.

Dalším doposud zcela bílým místem je akcie Trnavské sladovny M. Treumann a syn účast. spol. vydaná v roce 1923 jako hromadná listina. V katalogu byla vedena jen akcie na 1.000 Kč (PA0463), ale násobková akcie nebyla nikde vedena ani zmíněna. Nově se nám podařilo získat podobu této akcie. Je to ale černý blanket, takže nevíme zda jde o nátisk nebo finální podobu a nebo dokonce o nerealizovanou emisi. Každopádně tato akcie dostane nové evidenční číslo v připravovaném dodatku ke ke katalogu. Původní katalog končil číslem číslem PA0557, ale dodatky obsahují téměř 30 nových emisí a řadu doplňků a oprav.

Budeme rádi, pokud jste v dosavadním katalogu objevily nějaké nepřesnosti, chyby nebo dokonce znáte zcela nové emise a sdělíte nám je či poskytnete jejich podobu a mohli jsme je do dodatků doplnit.

Ve věstníku 2/2012, který pojednával o rafinerii minerálních olejů v Kolíně bylo uvedeno, že firma založená v prosinci 1901 s původní kapitálem 1.000.000 K zvýšila kapitál II. emisí v dubnu 1902 o 625 kusů akcií po 400 K nově na částku 1.250.000 K, resp. na 1.500.000 K. Všechny tyto akcie byly zničeny při výměně v roce 1914, kdy došlo k redukcí a znovu zvýšení kapitálu rozděleném na v akciích po 200 K. Tedy zdánlivě. Podařilo se nám do sbírek získat právě onu II. emisí na 400 K z roku 1903. Jde o vzorek s tiskárny neboť nese perfin J.B. na okraji i přestože je číslován, zřejmě pochází z makulatury protože není s podpisy, jde o blanket. Každopádně jde o unikát dokazující, že dosud nebylo všechno objeveno a ukazuje mezery našeho poznání.

A2320 - Dluhopis Republiky Československé tzv. státní železniční dluhopis vydaný 16. dubna 1928 na 300 Kč

A2303 - Dluhopis Republiky Československé tzv. státní železniční dluhopis vydaný 16. dubna 1928. Jedná se o nejvyšší vydaný nominál v hodnotě 10.000 Kč.

Státní železniční dluhopisy byly vydány na základě zákona číslo 52/1928 Sb. z 15.3. 1928 a byly vydány za předválečný zajištěný dluh, který Československo převzalo na základě mírové smlouvy ze St.Germain a Trianonu po bývalé monarchii. Emise byla vydána za železniční a prioritní dluhopisy a 4% uherskou rentu z roku 1910. Bylo připraveno celkem šest emisí označených Lit. A až F a úročeny byly od 3% do 5 1/4%. V každé

A2318 – Akcie Obchodné banky ve Skalici vydaná 25. 10. 1907 na 100 K

A2319 – Akcie Slovenské ľudovej banky, VI. emise vydaná 1. 1. 1928 na 100 Kč

sérii byly vydány různé nominály od 150 Kč do 10.000 Kč přičemž kusy v tisících korun měly kupony pololetní, kusy stokorunové jen roční.

Největší emisí byla Lit. C vydaná v objemu 130 milionů Kč, nejmenší naopak Lit. E, kde bylo vydáno jen za 3.500.000 Kč. Doposud se nám podařilo objevit kusy jen Lit. A, B a C, ostatní série jsou zatím neznámé. Nyní se nám podařilo v krátkém čase získat hned dva kusy Lit. C a to dokonce nejvyšší vydaný nominál. Snad se i další hodnoty podaří časem objevit.

Mezi další novinky a to poměrně vzácné patří i akcie Obchodné banky v Uhorské Skalici. Jde o zakládací emisí z roku 1907 vydanou v nominálu 100 K. Zakladatelem banky byl Pavel Blaho, agrárník, který za svůj život založil víc jak 100 družstevních podniků na Slovensku. Banka se v roce 1919 sloučila s Rolnickou a priemyselnou bankou v Bratislavě, která o rok později zanikla při vzniku Americko-Slovenské banky v Bratislavě.

I další novinka patří mezi banky a dalo by se říci, že mezi jedny z klasických. Slovenská ľudová banka v Bratislavě vznikla v roce 1888 se sídlem v Malackách s kapitálem 50.000 zl. Ještě v roce 1922 měla kapitál jen 500.000 Kč. V roce 1923 nejprve fúzovala s Pezinskou úvěrnou bankou v Pezinku, dále pak v roce 1924 s Pezinsko-Modranskou Sv.Jurskou bankou a v roce 1926 s Galandskou ľudovou bankou v Galande. O rok později se sloučila s Galandsko vidieckým úvěrným ústavem v Galantě a kapitál dosáhl výše 2.000.000 Kč. V šesté emisí, kterou se nám nyní podařilo získat bylo vydáno celkem 8.000 ks. Banka ještě zvýšila kapitál a to v roce 1928 o 100.000 Kč a v roce 1930 dokonce dvakrát postupně na 3.000.000 Kč. Schválené zvýšení v roce 1931 na čtyři miliony již nebylo provedeno.

Tato akcie se vyskytuje velmi zřídka a svojí podobou patří k jedněm z nejkrásnějších akcií bank, resp. peněžních ústavů na Slovensku.

A2313 – Akciová poukázka z 1. 8. 1878 na 25 zl. vydaná uměleckým spolkem

Mezi novými přírůstky se nám podařilo získat v originále akciovou poukázku vydanou Společností vlasteneckých přátel umění založenou uměleckým spolkem pro Čechy na rok 1879. Společnost byla založena v roce 1796 Františkem Josefem hrabětem ze Šternberka a ještě téhož roku založila obrazárnu. Krasoumná jednota pro Čechy, spolek výtvarných umělců, který vznikl na půdě Společnosti vlasteneckých

přátel umění v roce 1835 za pomoci akcionářů, tedy přispívajících členů zakupovala nové obrazy. Akciové poukázky byly vlastně potvrzením o příspěvku na daný rok, na který mohl člen při slosování získat obraz nebo jinou formu prémie za své členství. Podobné kulturní spolky se rozšířily z Německa a byly poměrně oblíbené. Po roce 1918 se obrazárna spolku sloučila s Moderní galerií z roku 1902 a vznikl základ Národní galerie. Tento podíl z roku 1878 na rok 1879 jsme doposud vedli jen v kopiích, tedy sbírce B. Nyní se jej podařilo zakoupit a zařadit do originálů. Desítky ročníků nám však stále chybí.

ZASLÁNÍM I DROBNÉ ČÁSTKY PŘÍSPĚJETE K VYBUDOVÁNÍ MUZEA A JEHO OTEVŘENÍ

NADAČNÍ KONTO

369 000 369 / 2010

Fio banka, a.s.